

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 492. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm26592.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Ved *Zama*, nu ubekendt, men dengang en Numidisk Konge-Stad, og efter Polyb, fem Dag-Reiser vestenfor Karthago (i det Algierske), stod det berømte Slag, som Man pleier at sige, afgjorde Verdens Skæbne, men vi vil nøies med at sige, hvad vi kan forsvare, at det gjorde Ende paa den anden *Puniske* Krig; thi *Hannibal* kunde godt vundet det Slag og fleer til, uden at *Karthago* derfor var kommet Verdens Herredømme nærmere, eller *Rom* været længere derfra, end efter Nederlaget ved *Cannæ* *Polyb (Brudstykker) XV. 5. Strabo XVII. 829. 831.. *Hannibal* gjorde naturligviis sit Bedste ved *Zama*, ligesom *Napoleon* ved *Waterlo*, men istedenfor at han maatte sætte sine kiære Med-Borgere i *Mellem-Troppen*, for at de ikke skulde løbe strax, kunde *Scipio* derimod stole paa sine *Romere* til sidste Mand, og det maatte næsten nødvendig gjøre Udslaget til hans Fordeel, naar han for Resten havde lært *Hannibal* Konsten af og forstod at bruge sit Numidiske Rytteri, som han netop var stærk i, da Kong *Massinissa* var paa hans Side. Dette Rytteri gjorde da ogsaa Udslaget ved at falde *Hannibal* med hans Veteraner i Ryggen, og *Hannibal* kom, første Gang efter sit niende Aar, siger Man, hjem til Karthago som en Flygtning, erklærende ikke blot Slaget for tabt men Krigen for endt, saa Man maatte købe Freden til hvad Priis det behagede *Scipio* at sælge den. Da nu Gesandterne kom til *Scipio*, gav han dem kun en daarlig Trøst, ved at fortælle dem, de maatte betragte sig selv som Folk, der ikke havde mindste Krav paa Skaansel 493eller Medlidenhed, saa selv den mindste Grad af Mildhed skulde høilig forundre dem, men dog lod han dem baade slippe for Plyndring og *Romersk* Besætning; thi, siger *Livius*, hvormegen Lyst han end havde til at ødelægge Karthago, var han dog bange for, ved at Spænde Buen alt for høit, at forhale Sagen og faae en Efter-Mand, der vilde høste hvad han havde saaet. Dette kan imidlertid godt være Bagtalelse, og vi vil da indskrænke os til hvad *Polyb* melder, at han nøiedes med saaledes at skiærpe Freds-Vilkaarene, at *Karthaginerne*, tilligemed deres Skibe, maatte udlevere deres Elefanter, fyldestgjøre deres Avindsmand, *Massinissa*, ingen Krig føre, uden Roms Tilladelse, betale 10000 Talenter, foruden tre Maaneders Sold til Armeen, og stille *hundrede* Gidsler, i en Alder af mellem fjorten og tredive Aar, hvem *Scipio* selv vilde vælge*Polyb (Brudstykker) XV. 9-10. *Livius* XXX. 32-37.. Hvad der bevægede *Hannibal* til at vandre ud, og flakke om i Asien til sin Død, det veed Man egentlig ikke, thi vel melder *Livius* som et Rygte, at han lige fra Slaget ved *Zama* gik om Bord og flygtede til Kong *Antiochos* i *Syrien*, saa *Karthaginerne*, da *Scipio* fremfor Alt fordrede ham udleveret, med Sandhed kunde sige, han fandtes ikke i *Afrika*, og det var aldeles i *Romernes* Aand at fordre ham udleveret, saameget mere, som det var deres Fordring allerede ved *Krigens Begyndelse*; men efter *Plutark* paastodes det derimod aabenlydt og bestemt i *Rom* selv, at *Scipio* netop i denne Henseende viiste en forbausende Ædelmodighed, og vi maae da vel tænke, det dog, som *Livius* andensteds melder, først var ved Udbruddet af Krigen med *Antiochos*, *Romerne*, trods *Scipios* Indvendinger, sendte Bud efter ham, men saa sig endnu engang skuffede af den "troløse *Puniker*" der sneg sig bort i Tide**Livius* XXX. 37. XXXIII. 45-49. *Plutarks* *Flaminin*..